

عکس روچیدل خندانای آنا

روزهای ناخوشایند گیشه‌های سینما به دلیل تب و تاب اقتصادی و گریز تهیه‌کننده‌ها از ارکان فیلم

دخل نابرابر با خرج سینما

عکس روچیدل خندانای آنا

عکس روچیدل خندانای آنا

من این میزآنسنن را به قلاب و ماهیگیری اقتضائی تشبیه می‌کنم که متأسفانه هدف طعمه است و اسباب و ملزومات در یک فرایند ماکبایولیستی در پی هم فراهم می‌شوند.

آن‌وقت شما از فیلم حاصل‌شده در این فرایند بیمار انتظار استقبال مخاطب و ماندگاری و اثرگذاری دارید؟ و بدتر وقتی که روزه‌روز به این حجم از تولیدات در سینما افزوده شود و این فرایندهای بیمار در همه ششون سینما تسیر پیدا کنند؛ آن‌وقت که قاعدتا ملزومات و پیش‌نیاز و آثار خودش را به جا بگذارد؛ عدم شفافیت، ورود پول‌های کثیف، آشفنگی در روند تولید، افزایش هزینه تمام‌شده، نابسامانی در ارکان، انباشت سرمایه‌های سرگردان، ترافیک فیلم‌های تولیدشده در نوبت ارکان و… به نظر بخشی از این نتایج نامطلوب به شمار می‌روند که با کمال تاسف به‌دلیل انفعال و انشقاق صنفی روند فرایندهای هم دارد.

او در پاسخ به این پرسش که دلیل صادرشدن تعداد چشمگیری پروانه ساخت بعد از دورانی که این روند به کندی صورت می‌گرفت چیست؟ گفت: «روند کندی را که در سؤال به آن اشاره کردید، من به لحاظ شکلی غیرطبیعی نمی‌دانم؛ به‌رحال در ابتدای شروع به کار دولت‌ها و به تیغ آن ترکیب جدید شورای پروانه ساخت طبیعی است که با یک روند کنده در ابتدا روبه‌رو باشیم، البته روندی که رفته‌رفته با استقرار و تبیین سیاست‌ها سرعت بیشتری پیدا خواهد کرد، اما از منظر ماهیتی به‌رحال شورا نقش مهمی در روند شکل‌گیری و جریان‌سازی در سینمای ایران ایفا می‌کند. بنابراین تا حد زیادی با ارزیابی فیلم‌های تولیدشده در ادوار مختلف می‌توان به سیاست‌ها و رویکردهای فرهنگی دولت‌های وقت رسید.

من برای شورای پروانه ساخت فرای نقش‌میزی و تطبیق محتوا با خطوط قرمز تبیینی، یک نقش مهم در رگولاتوری و تنظیم‌گری قائلم، شورا می‌تواند با یک برنامه افق‌مدارانه و مدون جریان بهبود سینمای ایران را با کمک سینماگران از حیث کارآمدی، اثرگذاری و رونق اقتصادی بهبود ببخشد.

حال که در دولت‌ها اراده‌ای برای حذف شورای پروانه ساخت نبوده و نیست، اشتباه است که ما جایگاه شورای پروانه ساخت را در حد یک دماسنج میزری تقلیل بدهیم؛ اگر شورای پروانه ساخت بتواند در این رگولاتوری مسئولیت خودش را بدون ملاحظه اجرا و اعمال کند، آن‌وقت ما در رسیدن به آن مؤلفه‌های بهبود که پیش‌تر عرض کردم، گام‌های جدی‌تری برمی‌داریم؛ برای نمونه شورا می‌تواند از فراگیرشدن تولیدات با یک مضمون و سوزهٔ جلویی‌تری کند یا برعکس مانع حذف آثارهای اثرگذار شود؛ مثلا در سال‌های قبل در دولت زمینه مطلوبی برای تولید فیلم با موضوع دفاع مقدس مهیا نمی‌شد یا کمتر مورد اقبال قرار می‌گرفت اما امروز این بستر و امکان در سازمان سینمایی فراهم شده و از قضا در همین نقطه است که شورای پروانه ساخت به‌عنوان یک رگولاتور باید در یک موازنه‌سازی هوشمندانه و با لحاظ فاکتورهای نیاز و ظرفیت جامعه مانع تراکم تولید در یک ژانر یا حذف آن شود.

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش در پاسخ به این پرسش که فیلم‌های توقیفی همواره یکی از چالش‌های وزارت ارشاد بوده است، ارزیابی فیلم‌نامه‌ها در صدور پروانه ساخت از این جهت چه سمت و سویی دارد؟ گفت: «توقیف فیلم را من

محصول اعمال نظر و فشارهای خارج از مدار سینما می‌دانم؛ کج سلیقگی، تحلیل‌های سیاست‌زده و اعمال سلیقه‌های فردی، بخشی از منشا بروز این توقیف‌هاست. به سوابق ارکان فیلم‌های توقیفی نگاه کنید؛ کدام بلوا و آشوب با نمایش فیلم «آدم‌برفی» رخ داد؟ کدام سینما بسته شد؟ کدام پرده سینما به آتش کشیده شد؟ خاطراتان هست چه هشدارهایی می‌دادند که اگر آدم‌برفی ارکان شود ساحت اخلاقی و سیاسی جامعه متزلزل می‌شود و… فیلم‌های این دست می‌تواند به فروش سینمای ایران کمک بهتری کند. از سویی دیگر سال‌هاست صحبت از بلیت‌های دولتی است. هیچ‌وقت ندیدم این اتفاق بیفتد و همیشه در حد حرف باقی مانده است. فکر می‌کنم الان شرایطی است که می‌توان از این امکان هم استفاده کرد. بی‌تردید حمایت ارگان‌ها در موقعیت‌های این چنینی چاره‌است.»

مدتی قبل همین‌طور اسعدیان، رئیس شورای صنفی نمایش

سینماها، در گفت‌وگویی با ایسنا از راهکارهایی برای سامان دادن به شرایط سینما صحبت و تأکید کرد که طرح‌هایی برای ارائه به سازمان سینمایی آماده شده و درخواستی هم دادیم و منتظریم ببینیم به کجا می‌رسد، اما به هر حال باید توجه کنیم که شرایطی هستیم که باید فراتر از سینما به قضیه نگاه کنیم. امیدوارم تلویزیون این درک را پیدا کند که سینما، سینمای ملی است و اگر در این وضعیت بخواهیم سینما زنده بماند، تلویزیون که یک رسانه ملی است باید از آن حمایت کند. این حمایت به معنای لطف و محبت نیست، بلکه به معنای وظیفه در مقابل بخش دیگری از فرهنگ مملکت است. در این شرایط با توجه به اتفاقات رخ‌دهده در جامعه، صاحبان این فیلم‌ها به‌طور طبیعی تمایلی به ارکان ندارند و سازمان سینمایی باید کمک کند تا شرایط مناسب با دادن امتیازهایی به وجود آید که آنها برای ارکان ترغیب شوند؛ مثل تأمین حداقل فروش مانند آنچه در دوران کرونا انجام می‌شد.

دیبره شورای صنفی نمایش در پاسخ به اینکه در شرایط فعلی جامعه برخی مستعدین کم‌شدن مخاطب سینما به نوعی قهر و بیان اعتراض است و آیا در این وضعیت اصلا باید تلاشی صورت گیرد تا وضعیت سینما بهتر شود؟ گفت: «ممکن است این کم‌شدن مخاطب، قهر هم تعریف شود، اما به نظرم یک نگاه دیگر هم می‌تواند وجود داشته باشد؛ آن‌هم این است که ما وقتی تصمیم می‌گیریم از خانه بیرون برویم و دوری بزینم و به سینما برویم، باید اوضاع و احوال خوب باشد. ما نباید این پارامتر را فراموش کنیم که به هر حال انتباهات یک ماه گذشته در کشور بر روحیه مردم تأثیرگذار بوده و اخبار و شنیده‌ها و حتی یک آتش‌سوزی در جایی نگرانی‌هایی را به وجود می‌آورد. من در پاسخ به اینکه آیا در این شرایط باید برای سینما رفتن و ارکان فیلم‌ها کاری کرد، این‌طور جواب می‌دهم که باید برای حفظ «سینما» کاری کرد. اینکه فکر کنیم تلاش ما در این شرایط برای افزایش فروش گییشه است، اساسا غیرمعمول است، اما اینکه سالن‌های سینما را حفظ کنیم، مسئله‌ای غیرمعمول نیست؛ چون اگر این وضعیت ادامه پیدا کند و منجر به تعطیلی سالن‌ها شود سینمادارها از عهده تأمین بودجه برای حقوق کارمندان خود برنمی‌آیند و وقتی سالن سینما تعطیل شود، تعدادی آدم بی‌کار می‌شوند و به تعداد بی‌کاری‌ها دیگر اضافه خواهد شد.»

اگر فیلم خوب ارکان شود، تماشاگر از آن استقبال می‌کند

حبیب اسماعیلی بخش‌کننده باسابقه سینمای ایران هم در ارتباط با شرایط رکود سینمای ایران به «شرق» گفت: «اتفاقات چند هفته اخیر باعث ایجاد رکودی در فروش سینما شده است. هرچند این شرایط در باقی اصناف هم قابل مشاهده است، اما چون بحث سینماست به شرایط نامطلوب آن اشاره می‌کنم. کم‌اینکه در زمان همه‌گیری کرونا و تعطیلی بسیاری از کسب‌وکارها چنین موضوعاتی را تجربه کردیم. در زمان

همه‌گیری کرونا هم صحبت از جایگزینی پلتفرم‌ها بود. اینکه در غیاب سینما، پلتفرم‌ها جایگزین مناسبی برای سرگرمی قشر وسیعی از مردم خواهد بود. من همچنان معتقدم سینما تعریف خاص خودش را دارد و قابل جایگزینی نیست و مصداق همین حرف را در مقاطعی در دو سال گذشته دیدیم، اما موضوعی که باعث شد سینما در همه‌گیری کرونا باز هم به حیثاش ادامه دهد، حمایت‌های دولتی بود. تهیه‌کنندگان آثار حداقل ضمانتی برای ارکان فیلم‌هایشان طلب می‌کردند و تا حدی این اتفاق افتاد. در همان زمان هم فیلم‌های پرمخاطبی ارکان شد؛ ازجمله «دینامیت» که سانس‌های بسیاری برای این فیلم باز شد و فروش «دینامیت» از مرز ۷۰ میلیارد تومان گذشت. این در صورتی بود که باقی فیلم‌ها میانگین ۶۰۰،۵۰۰ میلیون تومان فروش داشتند. او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «باز هم می‌توان تأکید کرد که اگر فیلم خوب ارکان شود، تماشاگر از آن استقبال می‌کند. حتی اگر صداوسیما طبق روال اعتناییی به فیلم‌های روی پرده سینما نکند. در تمام این سال‌ها درخواست صاحبان آثار از صداوسیما و ارگان‌هایی که می‌توانند به سینما کمک کنند، تنها این بوده که مردم را در جریان فیلم‌های روز سینمای ایران بگذارند و فقط اعلام کنند چه فیلم‌هایی روی پرده است و حتی فقط اعلام کنند سینما باز است. متأسفانه همیشه عکس آن عمل شده است.»

اسماعیلی ادامه داد: «امسال تصمیمات خوبی در شورای صنفی نمایش گرفته شد و برنامه‌ریزی شد تا فیلم‌های پرمخاطب، برای هفته‌های بیشتری در ارکان بمانند. نیمه اول سال جاری با ارکان ۴۰ فیلم، فروش سینمای ایران به مرز ۳۰۰ میلیارد رسید که البته در قیاس با سال ۹۸، آمار خوبی نیست و نشان می‌دهد با افت شدید مخاطب روبه‌رو هستیم.»

او افزود: «یکی از مشکلات حال حاضر در بحث ارکان فیلم‌های روز سینمای ایران این است که کمتر تهیه‌کننده‌ای حاضر به نمایش فیلمش می‌شود. اگر منصفانه نگاه کنیم، حق با صاحبان آثار است. اینجا درست زمانی است که دولت باید به کمک سینما بیاید و بودجه‌ای را صرف این کار کند. ما نیاز به ارکان فیلم خوب داریم و دولت در این رابطه باید به تهیه‌کننده ضمانتی بابت ارکان فیلمش بدهد. از طرف دیگر تعدادی فیلم به دلیل میزری دچار مشکل شده و توقیف شده‌اند. شاید در این شرایط پیشنهاد خوبی است که دولت نگاه دیگری به این فیلم‌ها داشته باشد و با اصلاحاتی کوچک سعی کند در مشکل آنها را رفع کرده و برای ارکان آماده کند. در سال‌های گذشته فیلم‌های بسیاری مهر توقیف خورده‌اند، مثل «به رنگ ارغوان» یا «آدم‌برفی» و… این فیلم‌ها ارکان شدند و اتفاق خاصی هم نیفتاد.

هرچند در این میان ارگان‌های دیگری به سازمان سینمایی مبنی بر ارکان‌نکردن چنین فیلم‌هایی فشار می‌آورند. اما به یقین که ارکان فیلم‌های از این دست می‌تواند به فروش سینمای ایران کمک بهتری کند. از سویی دیگر سال‌هاست صحبت از بلیت‌های دولتی است. هیچ‌وقت ندیدم این اتفاق بیفتد و همیشه در حد حرف باقی مانده است. فکر می‌کنم الان شرایطی است که می‌توان از این امکان هم استفاده کرد. بی‌تردید حمایت ارگان‌ها در موقعیت‌های این چنینی چاره‌است.»

مدتی قبل همین‌طور اسعدیان، رئیس شورای صنفی نمایش سینماها، در گفت‌وگویی با ایسنا از راهکارهایی برای سامان دادن به شرایط سینما صحبت و تأکید کرد که طرح‌هایی برای ارائه به سازمان سینمایی آماده شده و درخواستی هم دادیم و منتظریم ببینیم به کجا می‌رسد، اما به هر حال باید توجه کنیم که شرایطی هستیم که باید فراتر از سینما به قضیه نگاه کنیم. امیدوارم تلویزیون این درک را پیدا کند که سینما، سینمای ملی است و اگر در این وضعیت بخواهیم سینما زنده بماند، تلویزیون که یک رسانه ملی است باید از آن حمایت کند. این حمایت به معنای لطف و محبت نیست، بلکه به معنای وظیفه در مقابل بخش دیگری از فرهنگ مملکت است. در این شرایط با توجه به اتفاقات رخ‌دهده در جامعه، صاحبان این فیلم‌ها به‌طور طبیعی تمایلی به ارکان ندارند و سازمان سینمایی باید کمک کند تا شرایط مناسب با دادن امتیازهایی به وجود آید که آنها برای ارکان ترغیب شوند؛ مثل تأمین حداقل فروش مانند آنچه در دوران کرونا انجام می‌شد.

دیبره شورای صنفی نمایش در پاسخ به اینکه در شرایط فعلی جامعه برخی مستعدین کم‌شدن مخاطب سینما به نوعی قهر و بیان اعتراض است و آیا در این وضعیت اصلا باید تلاشی صورت گیرد تا وضعیت سینما بهتر شود؟ گفت: «ممکن است این کم‌شدن مخاطب، قهر هم تعریف شود، اما به نظرم یک نگاه دیگر هم می‌تواند وجود داشته باشد؛ آن‌هم این است که ما وقتی تصمیم می‌گیریم از خانه بیرون برویم و دوری بزینم و به سینما برویم، باید اوضاع و احوال خوب باشد. ما نباید این پارامتر را فراموش کنیم که به هر حال انتباهات یک ماه گذشته در کشور بر روحیه مردم تأثیرگذار بوده و اخبار و شنیده‌ها و حتی یک آتش‌سوزی در جایی نگرانی‌هایی را به وجود می‌آورد. من در پاسخ به اینکه آیا در این شرایط باید برای سینما رفتن و ارکان فیلم‌ها کاری کرد، این‌طور جواب می‌دهم که باید برای حفظ «سینما» کاری کرد. اینکه فکر کنیم تلاش ما در این شرایط برای افزایش فروش گییشه است، اساسا غیرمعمول است، اما اینکه سالن‌های سینما را حفظ کنیم، مسئله‌ای غیرمعمول نیست؛ چون اگر این وضعیت ادامه پیدا کند و منجر به تعطیلی سالن‌ها شود سینمادارها از عهده تأمین بودجه برای حقوق کارمندان خود برنمی‌آیند و وقتی سالن سینما تعطیل شود، تعدادی آدم بی‌کار می‌شوند و به تعداد بی‌کاری‌ها دیگر اضافه خواهد شد.»

محمد حمیدی‌مقدم، ۱۸ آذر ۲۵ و ۱۴۰۱ برگزار می‌شود.

خبربرگزیده

سینمای کودک حیات طبیعی ندارد

نشست هم‌اندیشی دبیر سی‌ونبجمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان با دبیران ادوار گذشته این رویداد با حضور علیرضا رضاداد، مهدی مسعودشاهی، سیداحمد میرعلایی، مسعود احمدیان و مجید شاه‌حسینی برگزار شد. در ابتدای این دیدار سیدمهدی جوادی، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی گفت: «استنباط من این است که همه ما در فارابی حکم دونده‌های دو امدادی را داریم که از تجربیات گذشته باید استفاده کنیم تا مسیر پیش‌رو را با موفقیت طی و افق جدیدی را خلق کنیم. بنابراین این جلسه فرصت مغتنمی است تا تأکید کنیم که اگر نهال بارور جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان ۳۵ساله شده، ادوار گذشته مروهون زحمت این دوستان بوده است.»

دبیر سی‌ونبجمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان یادآور شد: «اگر بخواهیم بدون تعارف درباره شرایط سینمای کودک و نوجوان امروز صحبت کنیم، باید بگوییم سینمای کودک و نوجوان به دلایل مختلف حال و روز خوبی ندارد و تولیدات آن کفاف نیاز مخاطب را نمی‌دهد. واقعیت موجود این است که امروز سینمای کودک و نوجوان ما به‌شدت نحیف و لاغر شده است؛ از این‌رو نسبت به سایر گونه‌ها، نیازمند تغییر ساختار در بخش‌های فیلم‌نامه، تولید، ساختار، مضمون و البته محتواست.»

جوادی افزود: «در مدت اخیر با بسیاری از فعالان و سینماگران پیش‌کسوت کودک و نوجوان نشست‌هایی برگزار کردیم که عده‌ای معتقد بودند جشنواره باید به صورت دوسالانه برگزار شود تا فرصت تولید برای این سینما به وجود بیاید، اما از طرف دیگر عده‌ای معتقد بودند چراغ جشنواره نباید خاموش شود و این رویداد مهم باید به صورت سالانه به فعالیت خود ادامه دهد که حقیقتا استدلال طرفداران برگزاری جشنواره به صورت سالانه متفن و دقیق بود. با وجود تصمیم اتخاذشده برای برگزاری سالانه جشنواره فیلم کودک و نوجوان، امسال شرایط به‌گونه‌ای نبود که بتوانیم در موعد مقرر جشنواره را در بخش رقابتی برگزار کنیم، ما در فارابی اصالت را به تولید داده‌ایم و معتقدیم با ساخت هر فیلم نازلی سینمای کودک و نوجوان دچار رونق نخواهد شد و بارها عنوان کرده‌ایم برای آرشویو فیلم نخواهیم کرد.»

علیرضا رضاداد نیز با استقبال از برگزاری این نشست که منجر به انتقال تجربه می‌شود، اظهار کرد: «بیشترین تجربه‌های برگزاری جشنواره‌ها و رویدادهای سینمایی به بدنه بنیاد سینمایی فارابی قرار دارد؛ چراکه با تغییر مدیران عامل فارابی، تغییرات زیادی در این بدنه پرتجربه ایجاد نشده و اعتقاد من این است که حمایت سازمانی در فارابی نسبت به سایر نهادها بسیار بیشتر است.»

رضاداد در بخش پایانی صحبت‌های خود بیان کرد: «به اعتقاد من تا اطلاع ثانوی نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که سینمای کودک و نوجوان حیات طبیعی داشته باشد؛ چراکه در حال حاضر غیر از سینمای کمدی، هیچ گونه دیگری در سینمای ما حیات طبیعی ندارد، بنابراین فارابی باید با استفاده از ظرفیت خود فیلم کودک و نوجوان را سرپا نگه دارد تا به مرور زمان شاهد برقراری یک حیات طبیعی در گونه مهم سینمای کودک و نوجوان باشیم.»

در ادامه این نشست مهدی مسعودشاهی با بیان تجربیات طولانی مدیریت فرهنگی خود و چگونگی تاسیس معاونت سینمایی بس از پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل نهادهای سینمایی نظیر مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و انجمن سینمای جوانان ایران اظهار کرد: «یکی از مهم‌ترین سرفصل‌هایی که به اعتقاد من باید در فارابی به آن توجه کنید، خانواده سینماست. به همین خاطر یک بار باید به صورت کامل این آسیب‌شناسی صورت گیرد که چرا سینمای کودک و نوجوان امروز دچار ضعف شده است؛ سینمایی که بسیاری از افتخارات بین‌المللی ما مروهون سینماگران آن است.»

همچنین سیداحمد میرعلایی، مدیرعامل پیشین فارابی با ارائه گزارشی از نحوه برگزاری چند دوره جشنواره کودک و نوجوان و بتعلمات استنادی بیان کرد: «سیاری از مردم و هنرمندان جشنواره کودک و نوجوان را به اسم جشنواره اصفهان می‌شناسند؛ جشنواره‌ای که اتفاقا برگزاری آن در نصف جهان تصمیم درستی است، اما مسئولان باید توجه داشته باشند حمایتشان از برگزاری جشنواره در این شهر تبدیل به دخالت نشود.»

در بخش پایانی این نشست مجید شاه‌حسینی، مدیرعامل پیشین فارابی و دبیر دوره بیست‌ودوم جشنواره کودک نیز با اشاره به شرایط اجتماعی امروز یادآور شد: «می‌توان با ایجاد یک هم‌افزایی بین همه نهادهای فرهنگی، روح مثبتی در کالبد جشنواره فیلم کودک و نوجوان دمید.»

شاه‌حسینی همچنین با تأکید بر اهمیت بخش بین‌الملل جشنواره کودک و نوجوان گفت: «سیاست‌های بین‌المللی، بسیار از مردم و هنرمندان جشنواره کودک و نوجوان را به اسم جشنواره اصفهان می‌شناسند؛ جشنواره‌ای که اتفاقا برگزاری آن در نصف جهان تصمیم درستی است، اما مسئولان باید توجه داشته باشند حمایتشان از برگزاری جشنواره در این شهر تبدیل به دخالت نشود.»

در بخش پایانی این نشست مجید شاه‌حسینی، مدیرعامل

همه آنچه می‌خواهید از جشنواره سینما حقیقت امسال بدانید

ایرنا؛ با نزدیک شدن به زمان اعلام اسامی فیلم‌های منتخب شانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران (سینماحقیقت)، این رویداد محبوب، کامی بلند در مسیر اجرایی خود برخواهد داشت. شانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت قرار است در روزهای آینده (احتمالا اوایل هفته آتی)، فهرست فیلم‌های منتخب خود را اعلام کند تا یکی از محبوب‌ترین جشنواره‌های سینمایی کشور، روند اجرایی خود را آغاز کند. در این دوره از جشنواره، شرکت‌کنندگان تا پایان شهریورماه فرصت داشتند تا با ثبت‌نام در این رویداد، لینک اثر خود را ارسال کنند.
داوران این رویداد، فرصت داشتند تا از ابتدای مهر، فیلم‌های منتخب را برگزینند. جشنواره این دوره که به صورت حضوری و آنلاین است، از ۲۵ تا ۲۸ آذر برگزار خواهد شد. یکی از تفاوت‌های جشنواره این دوره با ادوار اخیر، تثبیت برخی بخش‌هاست که دیگر به‌عنوان جزئی از این جشنواره محسوب می‌شود. بر همین مبنا، جشنواره سینماحقیقت امسال، در پنج بخش برگزار خواهد شد که شامل مسابقه ملی، مسابقه بین‌الملل، جایزه شهید آوینی، بخش جنبی ملی و بین‌الملل و بزرگداشت است. جشنواره سینماحقیقت از آن جهت